

Research Article

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล

THE PROFESSIONAL SKILLS OF ACCOUNTANTS OF DIGITAL BUSINESS ENTREPRENEURS

บัณฑิต ประสานตรี*

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Bundit Prasantee*

Accounting Program, Faculty of Management Science,
Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

*E-mail: bundit@pnru.ac.th

Received: 2021-08-30

Revised: 2021-09-27

Accepted: 2021-09-27

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล และทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล ประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจและนักบัญชี 3 กลุ่มอุตสาหกรรม และผู้ทำบัญชีไทยที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าปี 2561 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวอย่างบุคลากรในสถานประกอบการ โดยการวิจัยแบบ การสนทนากลุ่ม Focus Group และเทคนิคเดลฟาย Delphi Techniques ซึ่งอาศัยความคิดเห็น Opinion ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่คาดการณ์ถึงแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และผู้เชี่ยวชาญในสายวิชาชีพทางด้านบัญชีเป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสถิติประกอบ 2 วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ 1) เป็นการวิเคราะห์หาค่าสถิติประกอบเชิงสำรวจโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางวิจัยในการวิเคราะห์หาค่าสถิติ และ 2) เป็นการวิเคราะห์หาค่าสถิติประกอบของทักษะนักบัญชีเชิงยืนยันในการนำไปใช้ในสถานประกอบการพบว่า ทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล ที่มี 6 ทักษะประกอบไปด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น ทักษะ

การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับปฏิบัติงานในองค์กร

คำสำคัญ: ทักษะวิชาชีพ นักบัญชี ผู้ประกอบการ ธุรกิจยุคดิจิทัล

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the professional accountant skills of digital business entrepreneurs and 2) a model for developing professional accountant skills according to the needs of entrepreneurs in the digital age. The population were executive who are working in accounting and finance departments in Thailand. The data have been collected through questionnaires. The samples are employees in those workplaces. Focus group and Delphi techniques from nine experts in this area have been collected to forecast the trend of the future. The two methods were used to analyze the data; 1) an elemental survey analysis by using a research package statistical analysis and 2) a components of affirmative accountant skills in the workplace. The results found that there are six skills for the model of accountant professional developing skill according to the needs of digital entrepreneurs who are expected to change and adopt the workplace management perspectives, having six skills; 1) intellectual skills, 2) practical academic skills and work duties, 3) characteristic skills, 4) interpersonal and communication skills for working with others, 5) organizational and business management skills and strategic planning, and 6) accountant professional skills for working in an organization.

Keywords: Professional skills, Accountant, Entrepreneur, Digital Business

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย ในยุคของ Thailand 4.0 ทำให้ทุกภาคส่วนต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงภาคธุรกิจที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยเฉพาะการก้าวสู่ยุคของการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการในองค์กร ไม่ว่าจะอยู่ในสายงานใดจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อให้ธุรกิจสามารถก้าวทันและอยู่รอดได้ในโลก

ของธุรกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นธุรกิจจะอยู่ได้ก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตนเองที่จะต้องนำเข้านวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะก้าวทันหรือนำยุคไปมากกว่าคู่แข่งหรือเท่าเทียมเท่ากับคู่แข่งให้ได้ ซึ่งก็จะหนีไม่พ้นการเป็นธุรกิจออนไลน์ (E-Commerce) บางส่วนที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชีและรายงานทางการเงินให้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลนั้น จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยี

ที่ทันสมัยถึงจะทำให้ได้ข้อมูลทางด้านการบัญชีที่เหมาะสมและทันต่อความต้องการที่จะใช้ในการตัดสินใจของธุรกิจได้ นอกเหนือจากแนวโน้มที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น สิ่งหนึ่งที่สำคัญต่อกระบวนการนี้คือความสามารถของนักบัญชีที่จะต้องใช้เทคโนโลยีและสามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพของเทคโนโลยี ดังนั้นหากมีรูปแบบมาตรฐานของนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมแล้ว จะนำไปสู่การขับเคลื่อนธุรกิจไปสู่เป้าหมายการแข่งขันในโลกธุรกิจที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปได้ด้วยดี

ดังนั้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทางด้านบัญชีได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการทำงานในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามกฎระเบียบราชการ กฎหมายที่ว่าด้วยการจัดทำบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้ทำบัญชีและผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีให้ชัดเจน กล่าวคือ กำหนดความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในการจัดให้มีการทำบัญชีและงบการเงินให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ที่จะต้องจัดส่งเอกสารประกอบการลงบัญชีให้ผู้ทำบัญชีเพื่อจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชี และการยื่นงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบและให้ความเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว รวมทั้งจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด

สำหรับ ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐาน การบัญชี โดยมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนรายการให้ถูกต้องครบถ้วน นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับผู้ทำบัญชีไว้ โดยขนาดของธุรกิจแต่ละประเภทจะต้องจัดหาผู้ทำบัญชีให้ตรงตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ นอกจากนี้ยังการกำหนดคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ไว้ เช่น ด้านจริยธรรมวิชาชีพบัญชีเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติอันดีสำหรับวิชาชีพ เป็นการกำหนดคุณลักษณะขั้นพื้นฐานที่นักบัญชีต้องมีเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถปฏิบัติงานได้ อย่างไรก็ตามคุณลักษณะขั้นพื้นฐานของนักบัญชีอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในยุคปัจจุบันที่ต้องการนักบัญชีที่มีความสามารถรอบด้านเพื่อช่วยในการพัฒนากิจการให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ (ความหมายตามสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย)

ดิจิทัล หมายถึง ในยุคปัจจุบัน คือ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างครบถ้วน ที่มี AI เข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนประกอบเพื่อพัฒนามาเรื่อย ๆ เป็นการเพิ่มศักยภาพในการประดิษฐ์ของมนุษย์ เพื่อข้ามขีดจำกัดต่าง ๆ รวมถึงเป็นการสร้างสรรค์และ

พัฒนาสิ่งใหม่ ใน ยุค Machine to Machine เช่นการทำงานผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ

การบัญชีดิจิทัล หมายถึง การใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการงานด้านบัญชี เปลี่ยนรูปแบบการทำงานของนักบัญชีจากที่เคยต้องคีย์ข้อมูลจากเอกสารจำนวนมาก มาเป็นการทำงานโดยใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี ช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างสะดวก ทำงานได้จากทุกที่ ทุกเวลา การทำงานเป็นแบบ Real Time ไม่ต้องรอเอกสารจากฝ่ายงานอื่น ๆ อีกต่อไป ข้อมูลที่ถูกป้อนจะวิ่งตรงสู่ระบบบัญชีโดยอัตโนมัติ ช่วยให้การออกงบการเงินและรายงานต่าง ๆ ทำได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีความแม่นยำยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้เสนอเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรสมาชิกสมควรปฏิบัติให้ได้ เพื่อเตรียมตัวและการพัฒนาของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์มาตรฐานเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเนื้อหาและกระบวนการในการให้การศึกษาและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC Education Committee) ได้อนุมัติมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants – IESs) โดยกล่าวถึงทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วยทักษะ 4 ด้าน คือ 1. ทักษะทางปัญญา 2. ทักษะทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร 3. ทักษะการจัดการตนเอง 4. ทักษะ

การจัดการองค์กร ซึ่งจะทำให้นักบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ และยังส่งผลให้งานมีคุณภาพอีกด้วย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีดังกล่าวเพื่อเตรียมความพร้อมนักบัญชีของไทยให้มีศักยภาพในการรับมือต่อการแข่งขัน เพิ่มโอกาสในสู่การเปิดเสรีทางด้านแรงงานในอนาคต รวมทั้งการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและหาคำตอบถึงการที่จะต้องปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาระงานทางด้านบัญชีให้กับธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วแล้ว สิ่งหนึ่งที่ต้องปรับตัวตามคือนักบัญชีที่จะต้องก้าวให้ทันยุคของ ดิจิทัล ให้ได้ ดังนั้นการเตรียมการความรู้ความสามารถให้ไปสู่มาตรฐานของนักบัญชีที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่จะก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงพร้อม ๆ กับเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือที่เรียกกันอีกอย่างหนึ่งคือ ยุคดิจิทัล ดังนั้นจึงมีความสำคัญในการหารูปแบบของนักบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมยุคดิจิทัล ที่จะรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในครั้งนี้อย่าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล
2. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. มีรูปแบบการพัฒนาทักษะวิชาชีพ นักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ
2. แนวทางในการพัฒนานักศึกษา เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต
3. เป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพ ของนักบัญชีตามมาตรฐานที่ยอมรับของสถานประกอบการ
4. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของธุรกิจ ทักษะวิชาชีพสำหรับ นักบัญชี ทักษะวิชาชีพสำหรับปฏิบัติงานในองค์กร

ตัวแปรตาม ทักษะวิชาชีพนักบัญชี ของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล ที่มีคุณลักษณะของ นักบัญชี 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านปัญญา ทักษะ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านการ จัดการองค์กร ตามความต้องการเกี่ยวกับทักษะ วิชาชีพนักบัญชีตามมาตรฐานของสถานประกอบการ
2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

 - 1) กลุ่มผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจและ นักบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแยกตามประเภทธุรกิจ 3 ประเภท คือ กลุ่ม อุตสาหกรรมการผลิต กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจ

บริการ และกลุ่มอุตสาหกรรมพาณิชย์ 2) ผู้ทำ บัญชีในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผู้ศึกษาเลือกเฉพาะเจาะจงกลุ่มประชากร ที่เป็นผู้ทำบัญชีไทยที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนา ธุรกิจการค้าปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 32,048 คน (Department of Business Development, 2018) โดยสุ่มมาเป็นตัวอย่างจำนวน 20 คน

ทบทวนแนวคิด

ความสำคัญของการบัญชีดิจิทัล การบัญชี ดิจิทัลเป็นเครื่องมือที่ต้องก้าวให้ทันกับรูปแบบของ ธุรกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี และ พฤติกรรมการใช้งานของธุรกิจที่ส่งผลให้ในแต่ละ ช่วงเวลาที่มีการพัฒนาและเดินหน้าไปอย่างสม่ำเสมอ รูปแบบการใช้ชีวิตของสังคมก็ต้องเปลี่ยนแปลง และยอมรับได้ในยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีอิทธิพลการดำเนินธุรกิจ แทบจะทุกช่องทาง ทำให้ความเปลี่ยนแปลงทาง การบัญชีจำเป็นต้องปรับระบบให้ทันเทคโนโลยี ที่ในยุคปัจจุบันเรียกกันว่ายุคดิจิทัล ดังนั้นจึงส่งผล กระทบต่อนักบัญชีที่ต้องมีการปรับตัวเข้าใจ ในธุรกิจ ที่นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อให้ สามารถนำความรู้รอบด้านและ เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการประยุกต์ใช้กับ งานบัญชีได้ และต้องเปลี่ยนบทบาทจากเพียง ผู้สนับสนุนข้อมูล มาเป็นผู้นำเสนอข้อมูล ช่วยวางแผนวิเคราะห์ และเป็นที่ปรึกษาที่ดี ในการช่วยตัดสินใจทางธุรกิจได้ ตามวัตถุประสงค์ ของธุรกิจที่ได้กำหนดไว้

คุณสมบัติของนักบัญชีในยุคดิจิทัล มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

สามารถปรับตัวกับการใช้เทคโนโลยีได้ในทุกรูปแบบ มีความเข้าใจและทันต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน การรายงานทางการเงินทุกฉบับเปิดโลกทัศน์ ความคิด ไม่ยึดติดกับสิ่งเดิมเป็นนักคิด วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบที่ทันสมัยบุคคลิกภาพ คล่องแคล่ว ว่องไว ปรับเปลี่ยนตัวเองได้ทุก สถานการณ์มีอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถ เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของงานในทุกรูปแบบ อบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องใช้นวัตกรรม ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวความคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษา และเทคโนโลยีการบัญชี สมาชิวิชาชีพบัญชี, 2550 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีระบุว่า นักบัญชีต้องมีทักษะ 5 ด้าน ได้แก่

1) **ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills)** ซึ่งแบ่งย่อยได้อีก 6 ระดับ ตามลำดับ จากน้อยไปหามาก ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ได้ สามารถสังเคราะห์ได้

2) **ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills)** ประกอบด้วย ทักษะทั่วไปและทักษะ เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3) **ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills)** ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและ พฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนา

ทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับ คุณลักษณะเฉพาะบุคคล

4) **ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills)** ซึ่งช่วยให้ ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผล สารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมี ประสิทธิภาพส่วนประกอบของทักษะทาง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

5) **ทักษะการบริหารองค์กรและการ จัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills)** มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาท ในเชิงรุกในการจัดการองค์การในแต่ละวันในขณะที่ ก่อนหน้านี้ บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวม ข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบัน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับ หลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้อง มีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น และตระหนักในเรื่อง การเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ทักษะการ บริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ทักษะนักบัญชียุค Digital Disruption
ยุค Digital Disruption สาขานักบัญชี เป็นอีกสาขาอาชีพที่มีการคาดการณ์ว่าอาจได้รับ ผลกระทบจากเทคโนโลยี เช่นกัน จากผลการ สืบค้น BBC ที่ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ชี้ว่านักบัญชีมีความเสี่ยงที่จะตกงานสูงถึง 97% ตัวเลขดังกล่าวทำให้คนที่ทำงานในสาขาอาชีพนี้

ทั่วโลกมีความกังวลไม่น้อยต่อความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ปัจจุบันทักษะและจุดเด่นของการเป็นนักบัญชีในยุคดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงไป นับตั้งแต่การเข้ามาของ AI การจะเป็นนักบัญชียุคใหม่จึงไม่ใช่เรื่องง่าย การก้าวออกจากบทบาทนักบัญชีแบบดั้งเดิมมาสู่การเป็นคู่คิมนักธุรกิจ นับเป็นความท้าทายที่สำคัญ การปรับตัวไม่ยึดติดการทำงานแบบเดิม และเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของตัวเองอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้น ปัจจุบันนักบัญชีเป็นมากกว่าผู้รับผิดชอบการจัดทำบัญชีและการจัดทำรายงานต่าง ๆ ไปสู่การเป็นเพื่อนคู่คิมนักธุรกิจมีบทบาทสำคัญที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น เนื่องจากนักบัญชีถือเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนธุรกิจและการดำเนินงานต่าง ๆ การจัดทำบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการจึงมีความสำคัญ ด้วยเหตุนี้ นี่คือ 5 สิ่งสำคัญที่นักบัญชีต้องมี

1. ความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่งถ้าสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะช่วยเพิ่มกลุ่มลูกค้า ภาษาจึงจำเป็นอย่างมากต่อนักบัญชี หากนักบัญชีสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน ได้อย่างคล่องแคล่วก็จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและทีมงานบริษัทที่ทำงานมากขึ้น

2. บริหารจัดการเวลาอย่างเหมาะสม การทำงานที่แข่งกับเวลาและความพอใจของลูกค้า สิ่งที่สำคัญคือการบริหารจัดการเวลาให้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ ควรจัดระดับความสำคัญและ

เวลาที่ต้องส่งงาน ที่สำคัญควรเผื่อเวลาไว้ก่อนกำหนดวันจริง เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาดและแก้ไขได้ทันเวลา

3. ความซื่อตรงและเที่ยงธรรม ไม่ว่าจะอาชีพไหนความซื่อสัตย์และซื่อตรงในหน้าที่ถือเป็นปัจจัยที่ควรมีติดตัว โดยเฉพาะอาชีพนักบัญชี ที่ลูกค้าไว้วางใจและฝากให้เราดูแล ถ้าทำงานด้วยความไม่ซื่อสัตย์รับรองว่าเกิดผลตามมาแน่นอน ไม่เพียงตัวเราแต่บริษัทก็เสื่อมเสียชื่อเสียง บางรายต้องขึ้นศาลชดใช้ค่าเสียหายทางที่ดีทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตดีกว่า

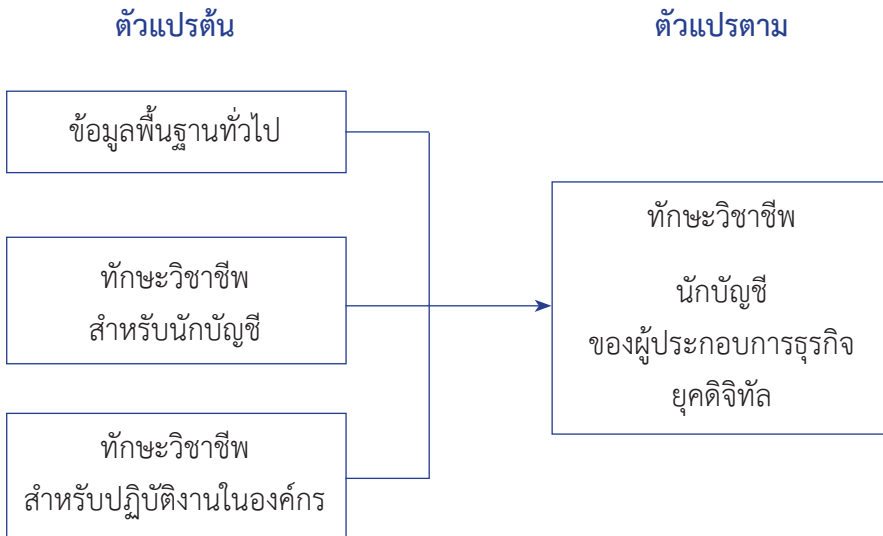
4. ทักษะความรู้ด้านธุรกิจ ถึงเราจะมั่นใจว่าตัวเองเก่งตัวเลขแค่ไหน แต่ถ้าขาดทักษะนี้ก็อาจส่งผลให้เราพลาดกลุ่มเป้าหมายหลายอันได้ อาทิ การวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนการตลาด รวมถึงการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ตัวเองเสมอ ขยันหมั่นเพียรหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อต่อยอดต่อธุรกิจในอนาคต

5. ก้าวทันเทคโนโลยีดิจิทัล ประเด็นสำคัญของยุคนี้ คือการเข้ามาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่ง AI มีความสำคัญในการวิเคราะห์ แยกแยะ และรวบรวมอย่างชาญฉลาด จริงอยู่ว่านักบัญชีสามารถทำงานแบบเดิมซ้ำ ๆ ได้อย่างดี แต่เมื่อมี AI เข้ามา งานด้านนี้จะทำให้งานของนักบัญชีเบาลง แต่ไม่ได้หมายความว่างานจะง่ายตายและ AI สามารถทดแทนได้ หากนักบัญชีเข้าใจการทำงานของ AI ก็สามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาช่วยให้ประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้นนั่นเอง สิ่งสำคัญที่ทุกอาชีพควรทำคือ การพัฒนาตัวเอง อยู่เสมอ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงาน

เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือขึ้นอยู่กับคนที่นำไปใช้ ดังนั้น คนคือทรัพยากรอันมีค่าที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยมุ่งผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สรุปลงเป็นกรอบแนวคิดและขั้นตอนในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องของวิชาชีพทางด้านบัญชี

วิธีการเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม Focus Group ซึ่งผู้วิจัย

เป็นผู้กำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่างเองจำนวน 9 ท่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

1.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.2 บทบาทหน้าที่ มีดังนี้

1.2.1 ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องทางด้านบัญชีหรือด้านระบบงานดิจิทัลหรือทางด้านบริหารจัดการในองค์กรภาคเอกชน

1.2.2 ผู้ทำงานด้านบัญชีหรือเป็นหรือเป็นผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางด้านบัญชีในระดับบริหารองค์กรหน่วยงาน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ ที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานทางด้านบัญชีหรือที่ที่ทำหน้าที่ในการบริหารภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของฝ่ายงานทางด้าน

บัญชี จำนวน 20 คน ซึ่ง เกษม บุญอ่อน (Bun-On, K.1979) (Macmillan, Thomas T.1971) ได้กล่าวถึงการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสม คือจำนวนตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป เพราะ อัตราการลดของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก คือ ประมาณ 0.02 ดังนั้น จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จำนวน ประมาณ 20 คน ถือว่าเหมาะสมในการเป็นกลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ได้กำหนดขึ้นจากกรอบแนวคิดในการศึกษาที่กำหนดไว้แบบเจาะลึก (In-depth interview)

3.2 ประเด็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม กำหนดขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความหมายของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัลในแต่ละเรื่อง ร่วมกับข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 รอบ เป็นระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน โดยในแต่ละรอบของการส่งแบบสอบถาม ถ้าหากผู้เชี่ยวชาญท่านใดที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดตามผล โดยไปพบด้วยตนเอง หรือติดตามผ่านโทรศัพท์ยังผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ทั้งนี้ จำนวนแบบสอบถามได้เท่าเดิม คือ 20 ฉบับ เพื่อให้เป็นไปตามแนวการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ทุกประการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่ามัธยฐาน (Median) จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale)

2) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์จากค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

3) ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมผู้วิจัยคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินว่า ข้อความใดที่มีผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ไม่เกิน 1.00 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในข้อความนั้น ๆ

4) การพิจารณาความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของแนวโน้มแต่ละข้อความ กล่าวคือ ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ไม่เกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นมีความ

ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2565)

สอดคล้องกัน และสำหรับข้อความใดที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อ ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้ง 30 ทักษะในรอบที่ 1 มีความสอดคล้อง ระดับร้อยละ 100 จำนวน 30 ทักษะ ระดับร้อยละ 100 และระดับร้อยละ 88.89 จำนวน 28 ทักษะ ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 มีความสอดคล้องกันทั้ง 2 รอบ โดยมีค่ามัธยฐานระดับ 5 จำนวน 7 ทักษะ และระดับ 4.00 -4.99 จำนวน 23 ทักษะ มีค่าพิสัยควอไทล์ ระดับ 1.00 จำนวน 30 ทักษะ

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล ทักษะวิชาชีพนักบัญชี จำนวน 6 ทักษะหลัก ประกอบไปด้วยทักษะย่อยจำนวน 30 ทักษะ ได้มีการประเมินความเหมาะสมและสามารถนำไปเป็นแนวทางและแนวโน้มในการพัฒนาทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล ได้ต่อไป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ทักษะวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ

บัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 ประกอบด้วย 4 ทักษะ และอีก 2 ทักษะที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี ในยุคดิจิทัล ดังนี้

- 1) ทักษะทางปัญญา
- 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน

3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสารการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น

- 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจการวางแผนเชิงกลยุทธ์

6) ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับปฏิบัติงานในองค์กร

2. ผลการศึกษาทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะที่จำเป็น ดังนี้

- 1) ทักษะทางปัญญา

นักบัญชีจะต้องมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นอกจากนี้ นักบัญชีจะต้องมีความสามารถในการประเมินหาแนวทางการแก้ไขปัญหา การกลั่นกรองข้อมูลต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุป สามารถประยุกต์ใช้เหตุผลในการปฏิบัติงานได้ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อีกด้วย

2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน

นักบัญชีควรมีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวิเคราะห์

แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง มีทักษะในการประเมินค่า การปฏิบัติงาน มีการรายงานผลที่มีคุณภาพเชื่อถือเข้าใจง่าย มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล นักบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการ

วางแผนในการปฏิบัติงานและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีความเป็นไปได้ซึ่งจะทำให้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและมีความเหมาะสม มีการกำหนดมาตรฐานของงานที่ทำบนพื้นฐานของความเป็นธรรม และมีการติดตามผลงานของตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้ต้องปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านบัญชี มีความคิดความสามารถในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ กับงานด้านบัญชีเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยสามารถบริหารจัดการทรัพยากรและเวลาที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและสร้างโอกาสในการปฏิบัติงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ

4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสารการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น

นักบัญชีที่ดีต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้อื่นสามารถทำงานเป็นทีมสามารถแบ่งปันความรู้ให้กับผู้อื่นได้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างชัดเจน ต้องมีการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้วัฒนธรรมและภาษาที่มีความแตกต่างอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังต้องมีทักษะการฟังเพื่อนำไปวิเคราะห์ ทักษะการต่อรองการปฏิบัติงาน

เพื่อให้ได้ข้อสรุปและเป็นที่ยอมรับ สำหรับทักษะการให้คำปรึกษาและการนำเสนอความคิด การโน้มน้าวใจ นักบัญชีต้องสามารถให้คำปรึกษาให้กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการประชุม และทำให้ผู้อื่นมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันเพื่อใช้ในการพัฒนาองค์กรไปให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น

5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจการวางแผนเชิงกลยุทธ์

นักบัญชีจะต้องสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์กับงานต่าง ๆ อย่างถูกต้องสามารถนำข้อมูลที่จัดทำมาประยุกต์ใช้จัดระเบียบงาน ง่ายต่อการวางแผนเพื่อสร้างกลยุทธ์และการบริหารงานขององค์กร นักบัญชีที่ดีควรปฏิบัติงานตามกระบวนการที่ถูกต้องและสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้จะต้องมีทักษะในการบริหารบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยสามารถจัดสรรบุคคลให้ถูกต้องกับหน้าที่และความสามารถ สามารถมอบหมายงานตามหน้าที่ได้ จัดระเบียบงานได้เป็นอย่างดี มีการตรวจสอบความถูกต้องของงานด้วยตนเองก่อน และสามารถตรวจทานงานของผู้อื่นได้ รวมถึงมีความเป็นผู้นำ เพราะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้เป็นอย่างดี

6) ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับปฏิบัติงานในองค์กร

นักบัญชียุคปัจจุบันต้องมีความซื่อตรงและเที่ยงธรรมเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านบัญชีเพื่อความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ ทักษะการบริหารจัดการเวลา

อย่างเหมาะสม เป็นการบริหารจัดการเวลาให้ตรงตามแผนที่วางไว้ ควรจัดระดับความสำคัญและเวลาที่ต้องทำงาน สิ่งที่สำคัญควรเผื่อเวลาไว้ก่อนกำหนดวันจริง เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาดและแก้ไขได้ทันเวลา มีทักษะความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่งถ้าสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะช่วยเพิ่มกลุ่มลูกค้า ภาษาจึงจำเป็นอย่างมากต่อนักบัญชี หากนักบัญชีสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่วก็จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและทีมงานบริษัทมากขึ้น ที่ต้องพัฒนา Reskill ที่มีอยู่เดิมและ Up skill เพิ่มเติมทักษะความรู้ความเข้าใจด้านธุรกิจ ในด้านการบริหารจัดการที่ตอบสนองสถานประกอบการการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนการตลาด รวมถึงการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ให้ตัวเองเสมอขยันหมั่นเพียรหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อต่อยอดต่อธุรกิจในอนาคต ทักษะการก้าวทันเทคโนโลยีดิจิทัลและความสามารถในการสื่อสาร โดยการใช้ทักษะเพื่อการสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ทันสมัยก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการสำรวจข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีแนวโน้มที่มีความเหมาะสมต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะวิชาชีพนักบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล นอกเหนือจากทักษะทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลแล้วผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญยังให้แนวคิดและทักษะอื่น ๆ ที่สำคัญอีกเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล ที่สำคัญที่ต้องมีความคิดสร้างสรรค์

คนนวัตกรรมใหม่ทางการบัญชีความเข้าใจเครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี ความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ และสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้เมื่อโปรแกรมมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล ผู้ประกอบการธุรกิจหรือผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ต้องมีความรู้มีความเข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานสามารถทำงานให้เป็นปัจจุบัน มีความสุขกับการทำงาน เรียนรู้กฎหมายกฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่ออกมาบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีที่กล่าวมาข้างต้นค่อนข้างครอบคลุม อย่างไรก็ตามหากนักบัญชีเพิ่มทักษะด้านภาษาการและการวางแผนภาษาการ ตลอดจนทักษะในการใช้สื่อสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการทางด้านการตลาด จะถือว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้ประกอบการในการทำธุรกิจ ยุคดิจิทัล

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจยุคดิจิทัล

1. ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ
2. Critical Thinking

ทักษะวิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล

1. ต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในองค์กรเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ข้อมูลกระบวนการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานและนำเสนอทางเลือกที่เหมาะสมและตรงตามต้องการของหน่วยงาน

รวมถึงช่วยในการตัดสินใจทางการเงิน การลงทุน
ในอนาคตอย่างเป็นระบบ

2. ต้องมีความสามารถในการเรียนรู้
และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งในและนอก
องค์กร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สร้างแบบจำลอง
หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลนำไปสู่การคาดการณ์
อนาคตทั้งในด้านการสร้าง เครือข่าย พันธมิตร และ
อำนาจต่อรองทางธุรกิจ

3. ต้องมีคุณลักษณะที่เปิดกว้างในการ
เรียนรู้ การเปลี่ยนแปลง และการรับข้อมูลใหม่ ๆ
ในการผ่านเข้ามาใช้ในระบบสารสนเทศเพื่อการ
บัญชี ไม่ยึดติดกับของเดิม ๆ สามารถเปลี่ยนแปลง
รูปแบบการปฏิบัติงาน การรายงาน ตามความ
เปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง ตลอดเวลา เพื่อนำไปสู่
ประสิทธิภาพและเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ในการ
ตัดสินใจอนาคตขององค์กร

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้างต้น จะเห็นว่าทักษะ
วิชาชีพนักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล
ที่จำเป็นและต้องนำมาใช้ในองค์กรผู้ประกอบการ
ทางธุรกิจ มีความจำเป็นและสอดคล้องกับทักษะ
ทางวิชาชีพทางด้านบัญชีที่ระบุไว้ในมาตรฐาน
การศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 กล่าวคือ
ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องมีทักษะครบทั้ง
4 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะ
การจัดการตนเอง ทักษะการจัดการองค์กร และ
อีก 2 ด้าน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่
การงาน ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับ
ปฏิบัติงานในองค์กร และยังสอดคล้องกับทักษะ
การเรียนรู้ของการพัฒนาสายวิชาชีพแห่งศตวรรษ

ที่ 21 ของ วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012)
ซึ่งเมื่อพิจารณาทักษะในแต่ละด้านพบว่า
ทักษะทางปัญญาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ของ
ผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล จะต้องมีความ
สำคัญได้แก่ การประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูล
และแง่มุมที่หลากหลายผ่านการวิจัย การวิเคราะห์
และการบูรณาการ และการประยุกต์ใช้เหตุผล
การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงนวัตกรรม
ในการแก้ปัญหา ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับ
การศึกษาของ ธิพาดา แก้วปัญญา (Kaewpanyo,
2011) และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง
ประเทศฉบับที่ 3 ที่ว่าทักษะทางปัญญาจะทำให้
สามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดี
สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้
สิ่งเพิ่มเติมที่พบ คือ ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ได้
เข้ามาลดบทบาทในการปฏิบัติงานมากขึ้น นักบัญชี
จึงต้องศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
ซึ่งสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012)
แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะด้านสารสนเทศ
ที่นักบัญชีควรมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลและการสื่อสาร ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีของ
ผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัลนี้ จะต้องมีความ
สำคัญได้แก่ การให้ความร่วมมือและทำงาน
เป็นทีม เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร
แสดงให้เห็นถึงความตระหนักเกี่ยวกับความแตกต่าง
ทางวัฒนธรรมและภาษาในการสื่อสารทุรูปแบบ
และการนำเสนอความคิดและโน้มน้าวใจผู้อื่น
เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและมีพันธสัญญาร่วมกัน
ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ
ศรันย์ ชูเกียรติ และประจิต หาวัตร (Hawat
& Chukiat, 2005) วิจารณ์ พานิช (Panich,

2012) และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 ที่ว่า ทักษะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรได้เป็นอย่างดี สิ่งเพิ่มเติมที่พบ คือ การศึกษา การปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมของมาตรฐานบัญชีในแต่ละประเทศและการเป็นที่ปรึกษาให้กับองค์กรอื่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน ทักษะการวิเคราะห์งบการเงิน ทักษะการจัดการตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล จะต้องมีความสำคัญได้แก่ ปฏิบัติงานในระดับต้นที่ต้องใช้ความสามารถทางวิชาการภายใต้การกำกับแนะนำ การตรวจสอบการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย การติดตามผลงานของตนเองโดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่นและการไตร่ตรองด้วยตนเอง การคาดการณ์ความท้าทายและวางแผนหาทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ และเปิดใจกว้างรับโอกาสใหม่ ๆ ที่เข้ามา ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ พงศ์ศิริภพ ทองดีวิสุรเกตุ (Thongdeeravisuraket, 2012) และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 ที่ว่า ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล หมายถึง ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยในการเรียนรู้และปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล สิ่งเพิ่มเติมที่พบ คือ ควรมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น เนื่องจากองค์กรธุรกิจมีกิจกรรมงานที่ก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายที่หลากหลายมากขึ้น จึงต้องใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานควบคู่กันไป ทักษะการจัดการองค์กรของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ ยุคดิจิทัล จะต้องมีความสำคัญได้แก่ การปฏิบัติงานที่ได้รับ

มอบหมายตามแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารคนในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่น และการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการตัดสินใจที่ดีขึ้น ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิพาตา แก้วปัญญา (Kaewpanyo, 2011) และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 ที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีทุกองค์ประกอบขององค์กร ที่จะต้องมีความรู้ในทุก ๆ ด้าน และด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมุมมองแบบรอบโลก สิ่งเพิ่มเติมที่พบ คือ ความจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการสนับสนุนการเรียนรู้และการปฏิบัติงานให้มากขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลตามมาตรฐานเพียงพอต่อการนำไปใช้ในงานโดยองค์กรธุรกิจจำเป็นต้องนำทักษะนักบัญชีในยุคดิจิทัลไปตรวจสอบ ทักษะนักบัญชี เช่น ระดับความรู้ ประสบการณ์ที่มีต่อการเปลี่ยนในยุคดิจิทัลในระดับใด
2. ความพร้อมของปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางเทคโนโลยีเช่นระบบโปรแกรมทางด้านบัญชี ความไวของอินเทอร์เน็ต ระบบการเก็บข้อมูลแบบคลาวด์
3. การพัฒนาระบบงานขององค์กรเพื่อรองรับ สำนักงานดิจิทัล เช่นการส่งข้อมูลผ่านระบบสื่อสารดิจิทัลทั้งหมดหน้าที่ของนักบัญชี

คือตรวจสอบความถูกต้องและแปลความหมาย
จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง
ในจำนวนไม่มาก การศึกษากลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย
และมีปริมาณที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ผลการวิจัย
ที่แม่นยำมากขึ้น ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้มีข้อเสนอแนะ
ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ในปริมาณที่มากขึ้น เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่ชัดเจน
และหลากหลายมุมมองมากขึ้น

2. ควรศึกษาเจาะลึกขั้นตอนการปฏิบัติ
งานด้านทางด้านบัญชีที่ได้นำเทคโนโลยีมาใช้
ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติงาน
ที่เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

REFERENCES

- Aaker, D. A., V. Kumar and G. S. Day. (2001). **Marketing Research**. 7th ed. New York: John Wiley & Sons
- Asker, Devid A, Kumar, Vans Say, George, S. (2001). **Marketing Research**. New York: John Wiley And Son.
- Back, K. (2006). **Business Statistics for Contemporary Decision Making**. 7th ed. USA : John Wiley and Sons, Inc.
- Boonrat, N. (2015). **Characteristics of accountants according to the needs of entrepreneurs in the District, Loei Province**. Chiang Mai University.
- Bun-On, K. (1979). Delphi: Research Techniques. **Teacher review**, 4(5), 26-28.
- Cepeda, G. & D. Vera. (2007). Dynamic Capabilities and Operational Capabilities : A Knowledge Management Perspective. **Journal of Business Research**, 60(5), 426-437.
- Chaopanich, P. & Putthikulsakorn, A. (2011). **Desirable accountant characteristics of business entrepreneurs in the District Kalasin province**. Rajamangala University of Technology Isan Kalasin Campus: Kalasin Province.
- Chukiat, S. & Hawat, P. (2017). Investigating information technology at the universities: the content analysis of the annual internal audit report. **Journal of Accounting Professions JAP**, 13(37), 5-14.
- Clikeman, P. M., Schwartz, B. N. & Lathan, M. H. (2001). The Effect of the 150-Hour Requirement on New Accountants' Professional Commitment, Ethical Orientation, and Professionalism. **Critical Perspectives on Accounting**, 12(5), 627-645.

- Dapitax, K. & others. (2009). **Developing accountant career standards that are responsive to the industrial business sector.** Research report. Faculty of Business Administration. Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Department of Business Development. (2018). Accountant Statistics. Retrieved from http://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=549 [2561].
- Hawat, P. & Chukiat, S. (2005). Correlation between organizational factors and effectiveness of the use of software packages in accounting. **Journal of Accountants**, 27(104), 14-15
- Hawat, P. & Chukiat, S. (2005). **The relationship between organizational factors and the effectiveness of accounting software programs.** Research report. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Howieson, B. (2003). Accounting Practice in the New Millennium : is Accounting Education Ready to Meet the Challenge?. **The British Accounting Review**, 35(1), 69-103.
- Kaewpanyo, T. (2011). **Professional Skills Assessment of Accountants under the Electricity Authority.** Region 1 (Northern Region), Chiang Mai Province. graduate school Chiang Mai University
- Lychee, C. (2014). **Professional accountant skills of quality accounting firm in Thailand.** Research, Faculty of Accounting. Bangkok Thonburi University.
- Macmillan, T. T. (1971). **The Delphi Technique.** Paper Presented at The Annual Meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Resrarch and Development. Ca : Monterey, May 3-5.
- Meesutha, A. & Sachukorn, A. (2001). **Performance Assessment.** Bangkok: Technology Promotion Association (Thai-Japanese).
- Panich, V. (2012). **Ways to create learning for students in the 21st century.** Bangkok: Sodsri Foundation-Sarit Wong.
- Piboonwong, S. (2018). **Attribute of desirable accountants of business entrepreneurs in Bang Kruai District, Nonthaburi Province.** Ratchaphruek University.
- Rubin, D. Riley. (2000). The Problem of Elicitation Management Knowledge: A Case of Research into Hospitality Management Knowledge. **International Journal of Hospitality Management**. 3(5), 123-145

- Thongdeerawisuraket, P. (2012). **Professional competence: A View of Accounting Executives in the region industrial estate Authority of Thailand.** Dhurakij Pundit University.
- Witt, L. A., Burke, L. A., Barrick, M. R. & Mount, M. K. (2002). The Interactive Effects of Conscientiousness and Agreeableness on Job Performance. **Journal of Applied Psychology**, 87(1), 164-169.
- Woodcock, J. P. and M. P. Litt. (1989). **Team Development Manual.** 2nd ed. Hants : Gower.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** Third edition. New York : Horper and Row Publication.
-